

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Begripsomschrijving	1
Rolverdeling.....	2
Te verwachten problemen bij het ingrijpen in pestsituaties	2
Uitgangspunten pestprotocol	3
Taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen op het Montessori College	3
Basisafspraken	4
Maatregelen en procedure	4
Hulp en handelingsplannen	5
Digitaal pesten.....	5

Inleiding

Respect voor de ander is een belangrijk uitgangspunt binnen het Montessori College. Om een veilig- en prettig werkklimaat op school te verkrijgen is er bij voortdurende aandacht voor de omgangsvormen en worden deze bespreekbaar gemaakt. Dit gebeurt regulier in mentorlessen.

Desondanks kan het gebeuren dat leerlingen worden gepest. De klas en/of de school biedt dan niet meer de gewenste veiligheid. De ontwikkeling van een kind maar ook die van een groep leerlingen kan worden verstoord. Daarom zullen wij er alles aan doen om het pestgedrag aan te pakken.

In dit protocol beschrijven we de wijze waarop het Montessori College met pestgedrag omgaat. Het protocol is een verklaring van de vertegenwoordiger van de school en de ouders waarin wordt vastgelegd dat het pestgedrag op school niet wordt geaccepteerd en volgens een bepaalde handelwijze wordt aangepakt. Het Montessori College neemt daardoor expliciet stelling tegen pestgedrag en stelt concrete maatregelen voor ter bestrijding en voorkoming van pesten.

Begripsomschrijving

Verschil tussen plagen, pesten en pestgedrag.

Plagen is een vorm van spel. Degene die geplaagd wordt speelt vaak een actieve rol. Geen van de deelnemers ervaart het als vervelend. Door elkaar uit te dagen, leren de leerlingen met conflicten om te gaan. Met elkaar kunnen lachen is vaak een onderdeel van het plagen.

Pesten is het systematisch psychisch of fysiek mishandelen van een persoon, die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Pesten heeft negatieve gevolgen voor het slachtoffer. Probeert een gepeste zich te verweren dan kan dit voor de pester een reden zijn voor een nog hardere aanpak.

Rolverdeling

Sommige leerlingen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Uiterlijke kenmerken of een bepaald gedrag spelen een rol, of de wijze waarop bepaalde gevoelens worden geuit. Gepeste leerlingen hebben vaak een beperkte weerbaarheid. Ze kunnen / durven geen actie te ondernemen tegen pesters en stralen dat ook uit. Ze zijn angstig of onzeker in een groep en dat gedrag wordt versterkt door het pestgedrag. Ze voelen zich vaak eenzaam, hebben vaak geen vrienden om op terug te vallen en kunnen soms beter met volwassenen of jongere kinderen opschieten dan met leeftijdsgenoten.

De pester is vaak fysiek of verbaal sterk. Hij/zij kan het zich permitteren zich agressiever op te stellen en reageert dan ook met dreiging van geweld of de inzet ervan. Vaak geven pesters de indruk populair te zijn, maar dat is een afgedwongen positie. Pesters hebben feilloos in de gaten welke leerlingen ze kunnen pakken. De zwijgende meerderheid of de meelopers krijgen een keus die onuitgesproken wordt opgelegd. Het komt vaak voor dat een pester in een andere situatie zelf slachtoffer is of was en een dergelijke situatie weer wil voorkomen. In een al bestaande onveilige situatie kan een pester zich manifesteren en verder ontwikkelen.

Door zijn verkeerde en vooral beperkte sociale vaardigheden heeft de pester moeite om vrienden te maken op andere gronden dan die van macht en het delen van macht.

De meeste leerlingen zijn niet direct actief betrokken bij pesten. Er zijn leerlingen die niet merken of niet willen weten dat er gepest wordt in hun directe omgeving. Sommigen doen incidenteel mee (meelopers). Een meeloper heeft vaak de angst zelf slachtoffer te worden. Soms vinden ze stoer gedrag interessant of hopen mee te liften op de schijnpopulariteit van de pester.

Als leerlingen actiever gaan meepesten voelen ze zich minder betrokken en verantwoordelijk voor wat met pesten wordt aangericht. Zo kan groepsgedrag leiden tot excessen die achteraf voor iedereen (ook de pester) onacceptabel zijn.

Het heeft beslist zin om te protesteren tegen pesten. Wanneer een gepeste leerling hulp krijgt verandert de situatie. Het pesten wordt minder vanzelfsprekend doordat duidelijk wordt dat het geen groepsnorm is om mee te gaan in pestgedrag. Meelopers willen dan niet risico's lopen waarvan ze de gevolgen niet kunnen overzien. Kinderen en/of ouders die pestgedrag signaleren en er melding van maken bij mentor of schoolleiding vervullen een belangrijke rol. Ouders van kinderen die gepest worden zijn altijd emotioneel bij de zaak betrokken.

Te verwachten problemen bij het ingrijpen in peestsituaties

De gepeste leerling schaamt zich vaak, zwijgt en loopt het risico te vereenzamen. Als het pesten bespreekbaar wordt gemaakt wordt de angst aanvankelijk nog groter.

Soms zijn pesters blij met een duidelijke aanpak. Soms voelen ze zich bedreigd in hun machtsspel.

Sommige leerlingen in de omgeving voelen zich schuldig, omdat ze niet actief hebben opgetreden tegen het pesten.

Sommige ouders vertalen het pestgedrag van hun kind als weerbaar gedrag of als onschuldige streken. Ouders moeten dus vaak doordrongen worden van het pestgedrag van hun kind.

Uitgangspunten pestprotocol

Als we praten over pesten hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Als er pesten /pestgedrag plaatsvindt ervaren we dat als een probleem voor de mentor, de ouders en de leerlingen in de klas. Het gaat dan zowel over de gepeste leerlingen, de pesters als over de zwijgende groep leerlingen.
- Het Montessori College heeft een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken. Dat willen we bereiken door het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt gezien.
- Mentoren zijn steeds alert op pestgedrag in algemene zin. Als pestgedrag optreedt nemen mentoren duidelijk stelling en melden dit binnen het kernteam.
- Als pesten ondanks alle inspanning opnieuw optreedt neemt de school de maatregelen die in dit protocol vermeld staan.
- De schoolleiding, het team, mr en bestuur onderschrijven dit protocol. Het is ter inzage op de website.

Taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen op het Montessori College

Ouders	Zowel de ouders van het gepeste kind als de ouders van de pester zijn erbij gebaat dat de communicatie met hun eigen kind zo goed mogelijk blijft. Dit kan door te vragen naar motieven en gevoelens, te helpen bij het zoeken naar oplossingen en door aan te geven dat erover praten geen klikken is.
Kernteam / Mentoren	Bespreking van de school- en locatieafspraken aan het begin van het schooljaar. Ook de basisafspraken uit het pestprotocol komen ter sprake. De mentor geeft een gepeste leerling extra bescherming en overlegt evt. met vakdocenten. Hij/zij bespreekt het pestgedrag binnen de mentorgroep en met de ouders. Binnen de mentorgroep worden meelopers en passieve leerlingen gemobiliseerd om zich positief actief op te stellen. De mentor bewaakt de gemaakte afspraken en heeft een adviserende rol wanneer externe hulp wordt ingeschakeld.
Zorgcoördinator	De zorgcoördinator geeft advies m.b.t. leerlingenzorg aan mentoren en vakdocenten en verwijst zonodig leerlingen naar het schoolmaatschappelijk werk of externe instanties. Indien nodig wordt een van de vertrouwenspersonen van de locatie op de hoogte gesteld. Zowel de pester als de gepeste leerling kunnen door de zorgcoördinator geholpen worden door o.a. te verwijzen naar interne hulpmogelijkheden (bijv. schoolmaatschappelijk werk) of externe hulpverleningsinstanties.
Vertrouwenspersoon	Een leerling of medewerker kan terecht bij een contactpersoon vertrouwenszaken wanneer er behoefte is aan een vertrouwelijk gesprek bijv. wanneer er sprake is van pestgedrag. De contactpersoon overlegt bij een probleem eerst met een andere interne contactpersoon. Gezamenlijk wordt de te volgen weg uitgestippeld.
Leerlingen	Tegen een pester zeggen dat hij of zij moet stoppen. Praten hierover met de mentor is geen klikken. Stimuleren om er thuis over te praten. Als je niets zegt kunnen

anderen je ook niet helpen. Voor de pester geldt dat wanneer de ander aangeeft het grapje niet leuk te vinden, hij dient te stoppen

De schoolleiding Deze moet op de hoogte zijn wanneer het de mentor niet lukt om het pesten te stoppen. In eerste instantie lost de mentor (in samenwerking met het kernteam en evt. het schoolmaatschappelijk werk) het pestprobleem op. Als dat niet lukt wordt de schoolleiding erbij betrokken. De schoolleiding zet wanneer nodig de verderop genoemde maatregelen in werking.
Wanneer ouders bij de schoolleiding een gesprek aanvragen m.b.t. een actuele peestsituatie wordt de mentor direct bij het gesprek betrokken.

Basisafspraken

- Ga met respect om met de ander.
- Wees verantwoordelijk voor elkaar binnen de klas/groep en zorg ervoor dat een ander niet altijd alles alleen moet doen.
- Gebruik alleen spullen van een ander wanneer je daarvoor toestemming hebt.
- Noem iedereen bij zijn of haar naam.
- Uittlachen is kwetsend dus doe dit niet.
- Blijf van elkaar af.
- Praat ruzies eerst samen uit. Als dat niet lukt, roep dan de hulp in van de mentor.
- Vertel het de mentor wanneer je ziet dan een ander gepest wordt. Dat is geen klikken.
- Kortom behandel een ander zoals je zelf ook behandeld wilt worden.

Maatregelen en procedure

Preventief:

- De mentor bespreekt de algemene afspraken binnen de mentorgroep aan het begin van het schooljaar.
- Plagen en pesten worden hierbij benoemd en besproken. Het pestprotocol wordt expliciet genoemd.
- De schoolleider brengt het pestprotocol op de algemene ouderavond ter sprake en verwijst ook naar de website van de school.
- De mentor besteedt in een mentoruur expliciet aandacht aan het pestprotocol wanneer er binnen zijn/haar mentorgroep aanleiding toe is.

Curatief

- Bij een pestincident bespreekt de mentor dat met de betrokken pesters. Een dergelijk gesprek wordt regelmatig herhaald. De mentor maakt aantekeningen in het dossier van de pester en de gepeste leerling.
- Bij blijvend pestgedrag worden de ouders van de pester in een gesprek op school op de hoogte gesteld in het bijzijn van de pester. De mentor houdt de schoolleiding op de hoogte en houdt de gemaakte afspraken in het dossier bij.
- De mentor licht de ouders van de gepeste leerling in en geeft aan welke stappen er zijn ondernomen.
- Als de mentor en schoolleiding het noodzakelijk achten worden de ouders van pester en gepeste leerling onder leiding van de school met elkaar in gesprek gebracht.
- Indien noodzakelijk wordt een avond belegd voor betrokken ouders. De schoolleiding beoordeelt de noodzaak hiervan.

- Als het pesten zich herhaalt nodigt de schoolleider de ouders van de pester op school uit voor een gesprek (eventueel met de pester). De gemaakte afspraken worden vastgelegd en opgenomen in het dossier van de leerling. De schoolleider maakt hierbij gebruik van het dossier van de mentor en vult dit verder aan. Indien nodig krijgen duidelijke afspraken de vorm van een contract en worden ze als zodanig vastgelegd. Dit contract wordt door pester, zijn/haar ouders, mentor en schoolleider ondertekend. Een verwijzing naar de schoolmaatschappelijk werker kan tot de afspraken behoren.
- Wanneer het pestgedrag hierna niet aanzienlijk verbetert en/of als de ouders van de pester onvoldoende meewerken naar het oordeel van de schoolleider kan deze besluiten tot het nemen van bijzondere maatregelen. Voorbeelden zijn: het isoleren van de pester, schorsing met een maximum van een dag (of meer, maar dan wordt contact gelegd met de leerplichtambtenaar en de inspectie).
- Als het pestgedrag onvoldoende afneemt na bovengenoemde maatregelen neemt de schoolleiding contact op met de inspectie om verdergaande maatregelen (waaronder definitieve verwijdering van de school) te bespreken.

Hulp en handelingsplannen

Uiteraard doet het Montessori College er alles aan om alle betrokkenen te helpen.

- De gepeste leerling heeft recht op hulp vanuit de school. Voor de gepeste leerling kan het schoolmaatschappelijk werk worden ingezet.
- De pester krijgt hulp door de duidelijkheid die gegeven wordt. Gewenst gedrag wordt daarbij aangemoedigd. Alerte reactie van teamleden (doordat er informatie bekend is) kan herhaling voorkomen. Alternatieven voor het pestgedrag worden aangereikt.
- De zijgende meerderheid wordt actief bij het proces betrokken. Leerlingen die pesten hebben in de groep dan minder te vertellen. Indien noodzakelijk kan een groep ook begeleid worden.
- De ouders krijgen in eerste instantie hulp doordat de school ernst maakt van de aanpak. Er wordt overlegd, ze worden er door de school bij betrokken. De zorgcoördinator kan ouders in contact brengen met externe hulpverleningsinstanties zoals die vermeld staan in het zorgplan.

Digitaal pesten

Ook digitaal pesten valt onder dezelfde basisafspraken en maatregelen die eerder genoemd zijn. In bijlage 35 van ons veiligheidsplan, genaamd Mediawijsheid, gaan we verder in op de nieuwe media en de ongewenste bijeffecten die daar soms optreden.

Vaststellen pestprotocol

Op Is dit document vastgesteld door alle geledingen van het Montessori College Nijmegen-Groesbeek. Dit document wordt eens per jaar geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast.

Getekend:

Schoolleiding

Bestuur

Medezeggenschapsraad